

Voortgangsbericht Governance Regio Foodvalley- Fase 3

Datum: 06-04-2020

Opdrachtgever: stuurgroep Triple Helix

Opdrachtnemer: gemeentesecretarissen Regio Foodvalley

Penvoerders: Saskia van Helden, Frits Dimmendaal, Aline Hardeman en Jolien den Hartog

Context t.b.v. gemeenteraden (april 2020)

In het vierde kwartaal van 2019 is door het DB van Regio Foodvalley en later de stuurgroep Triple Helix opdracht gegeven aan de gezamenlijke gemeentesecretarissen om voorstellen te doen voor een toekomstbestendige governance van de regio Foodvalley. Over de eerste uitkomsten van de verkenningsronde - waarbij onder meer de Regiocommissie is geïnterviewd - zijn de gemeenteraden op 22 januari geïnformeerd tijdens de regionale bijeenkomst voor de raden van regio Foodvalley. In maart heeft een consulteren de ronde langs raden en partners plaatsgevonden op basis van een drietal scenario's. Dit voortgangsbericht, dat op 27 maart in het Algemeen Bestuur en op 1 april in de stuurgroep Triple Helix is besproken, bevat een eerste denkrichting en voorziene vervolgstappen.

1. Inleiding

In de afgelopen weken is er een consultatieronde geweest langs de bestuurders van de kolommen en gemeenteraden van de 8 gemeenten met een drietal scenario's voor een toekomstbestendige governance (zie [bijlage 1](#)). Tijdens deze consultatie sprak een grote meerderheid de voorkeur uit voor het tweede scenario met elementen uit het derde scenario.

Hiermee kan met fase drie van de opdracht gestart worden: het uitwerken van één scenario dat ter besluitvorming wordt voorgelegd. Toch leggen wij nu een voortgangsbericht aan u voor in plaats van een uitgewerkt scenario. Hiervoor is een aantal redenen:

- De gemeenteraden hebben vragen over de democratische legitimering. De Regiocommissie gaat dit bespreken in haar vergadering van 8 april.
- Uitwerking van een scenario, waarbij Economic Board wordt vormgegeven via een samenwerkingsovereenkomst behoeft meer tijd.
- De onderwijs en ondernemers kolom heeft meer informatie nodig om te kunnen aangeven op welke manier en in welke omvang ze in cash of in kind bij zouden kunnen dragen.
- De penvoerders groep mist momenteel capaciteit in het kader van werkzaamheden gerelateerd aan de Corona crisis.

Hieronder wordt ingegaan op de inhoudelijke uitwerkingsrichting en het voorziene vervolgproces.

2. Uitwerkingsrichting

Hieronder volgt een korte toelichting op de eerste ideeën over de uitwerking.

Regio Foodvalley

- Een nieuwe regionale samenwerking met een scherpe profilering en lobby;
- met een heldere visie en ambitie, gebaseerd op gezamenlijk vastgestelde strategische agenda;
- met een Economic Board Regio Foodvalley, gebaseerd op een samenwerkingsovereenkomst, voor de gedeelde opgaven (programma's) van de Strategische Agenda;
- met een regiobestuur voor intergemeentelijke samenwerking, gebaseerd op de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley, voor de eigen opgaven (portefeuilles) van de gemeenten en voor de organisatie van de overheidskolom;
- met een regiokantoor, dat de intergemeentelijke samenwerking ondersteunt en de Economic Board faciliteert.

Economic Board Foodvalley

Economic Board Regio Foodvalley is een triple helixsamenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en het bedrijfsleven in de Regio Foodvalley. De Economic Board werkt samen op basis van een samenwerkingsovereenkomst (SOK). De SOK beschrijft de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Economic Board Regio Foodvalley en de wijze van ondersteuning door het regiokantoor en door de deelnemende partners.

De Economic Board Regio Foodvalley toetst projectvoorstellen - gerelateerd aan de gedeelde opgaven - aan de doelstellingen uit de Strategische Agenda. In 2020-2025 zijn dat de volgende vijf thema's: landbouwtransitie en vitaal platteland, voeding voor een gezond leven, energietransitie, human capital en innovatie, clustervorming en circulaire economie. De eigen opgaven van de kolommen kunnen in de Economic Board informatief en/of voor advies worden voorgelegd.

Intergemeentelijke samenwerking

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) zal gaan over de intergemeentelijke samenwerking en hoe de overheidskolom goed georganiseerd is/wordt. In de huidige GR is de triple helix samenwerking in sommige artikelen opgenomen. Dit is om twee redenen niet verstandig:

- Partijen bij een GR zijn op grond van de wet Wgr per definitie lagere overheden. In een triple helix zijn in hun aard juist ook niet-overheidspartijen vertegenwoordigd. Eenzijdige definiëring of vastlegging door gemeenten van de onderlinge relaties zijn, is jegens deze triple helix-partners dus onjuist en heeft geen juridische zeggingskracht.
- De Triple Helix is geen orgaan van Regio Foodvalley. Opnemen in de tekst van de GR suggereert anders. Dit leidt tot onduidelijkheid en verwarring. Daarom conform het eerdere uitgangspunt 'Geen samenvoeging, maar verheldering van taken en verantwoordelijkheden'.

Voorgesteld wordt om verwijzing naar triple helix samenwerking of waar deze samenwerking is uitgewerkt, te schrappen uit de GR.

1. Vergadercyclus

Voorstel om de frequentie en indeling van de vergaderingen van DB, AB, PHO's aan te passen, zodat deze aansluiten op de vergadercyclus van de Economic Board.

2. Wijzigingen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

De Wgr wordt gewijzigd onder meer om de positie van raadsleden in Wgr-samenwerking te versterken. Dit sluit aan bij de wens uit de Regiocommissie - en ook veel gehoord tijdens de consultatieronde bij de raden - om de democratische legitimering te versterken. Het wetsvoorstel ligt nu voor advies bij de Raad van State.

Voor een aantal voorstellen uit wetsvoorstel is wetswijziging noodzakelijk. Deze voorstellen kunnen nu nog niet meegenomen worden in de actualisatie. Het gaat bijvoorbeeld om:

- 1) raadsleden kunnen formeel lid worden van het Algemeen Bestuur van een Openbaar Lichaam,
- 2) het enquêterecht wordt aangepast en
- 3) de termijnen voor de financiële jaarstukken van het openbaar lichaam worden aangepast.

We zullen onderzoeken welke voorstellen ook zonder wetswijziging kunnen worden meegenomen in de actualisatie.

Regiokantoor

Het regiokantoor ondersteunt primair de intergemeentelijke samenwerking, maar faciliteert daarnaast ook de gedeelde opgaven namens de Economic Board. De uitwerking bevat een verheldering van de financiering van het regiokantoor Foodvalley als basisvoorziening voor intergemeentelijke samenwerking respectievelijk ondersteuning Economic Board

Het regiokantoor geeft onderdak aan de uitvoeringsorganisatie van de Regio Deal. Daarnaast werkt het regiokantoor samen met Foodvalley NL.

3. Vervolgproces

Voor de zomer wordt een **uitgangspuntennotitie** opgesteld, die in gaat op:

- Vormgeving Triple Helix samenwerking door middel van een Economic Board Regio Food Valley op basis van een samenwerkingsovereenkomst
- Vormgeving intergemeentelijke samenwerking met een duiding van de benodigde actualisering van de Gemeenschappelijke Regeling, gericht op versterking democratische legitimering
- Rol regiokantoor Foodvalley met een duiding van taken en verantwoordelijkheden
- Verheldering financiering van het regiokantoor Foodvalley als basisvoorziening voor intergemeentelijke samenwerking respectievelijk ondersteuning Economic Board.

Deze uitgangspuntennotitie wordt vervolgens samen met de Strategische Agenda na behandeling in de Triple Helix ter vaststelling voorgelegd aan de kolommen van de Triple Helix.

De behandeling in de onderwijs- en ondernemerskolom geschiedt op hun gebruikelijke wijze.

Voor de overheidskolom betekent dit een besluitvormende ronde in acht gemeenteraden en consultatie van provincies Gelderland en Utrecht.

Na de zomer wordt de juridische, financiële en organisatorische **uitwerking** na behandeling in de stuurgroep Triple Helix ter consultatie voorgelegd aan de kolommen van de Triple Helix en beide provincies.

De behandeling in de onderwijs- en ondernemerskolom geschiedt op hun gebruikelijke wijze.

Voor de overheidskolom betekent consultatie in dit verband een wensen- en bedenkingenprocedure in acht gemeenteraden. Voor de raden wordt deze procedure gecombineerd met een conceptvoorstel tot aanpassing van de **Gemeenschappelijke Regeling**. De uitkomst van deze wensen- en bedenkingenprocedure bij de raden wordt behandeld in het Algemeen Bestuur van de Regio Foodvalley.

Op basis van de uitkomsten van deze consultatieronde kan de stuurgroep Triple Helix de uitwerking vaststellen.

Voor de overheidskolom geldt, dat de gemeenteraden daarna definitief besluiten tot vaststelling van de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling (Q4 2020).

Met deze planning ontstaat ruimte om de juridische, financiële en organisatorische uitwerking van de uitgangspunten goed en zorgvuldig mee te nemen. En wordt wel zoveel mogelijk aan de wensen van alle partijen voldaan, door te balanceren tussen voortgang en zorgvuldigheid.

Bijlage 1: Scenario's 2 en 3

Scenario 2

Ieder verzorgt een gang naar eigen kunnen

Partners tekenen in op projecten voor gedeelde opgaven; Economic Board FV toetst en bewaakt voortgang.

Benodigde ingrediënten

1. Er is overeenstemming over gedeelde opgaven en doelen
2. Het *opstellen* van projectvoorstellen ligt bij het regiokantoor
3. De Economic Board Foodvalley toetst de projectvoorstellen aan de gedeelde opgaven
4. Het *uitvoeren* (*coördinatie en realisatie*) van projecten is maatwerk – partners stellen hiervoor middelen beschikbaar (in cash of in kind)
5. Het *monitoren* van de voortgang ligt bij het regiokantoor
6. De Economic Board Foodvalley geeft actieve informatie richting bijdragende partners en bewaakt de samenhang tussen de projecten

Specifieke ingrediënten per kolom

- Structureel middelen beschikbaar stellen voor basiscapaciteit ten behoeve van *opstellen* en *monitoren*
- Incidenteel middelen beschikbaar voor de *uitvoering* van projecten

10

Scenario 3

Ieder stelt z'n eigen maaltijd samen

Economic Board Foodvalley formuleert de gedeelde opgaven, partners leggen dit terug bij de eigen achterban; Economic Board Foodvalley monitort de voortgang en bewaakt de actualiteit en samenhang

Benodigde ingrediënten

1. Er is overeenstemming over gedeelde opgaven en doelen
2. Het *opstellen* van projectenvoorstellen wordt gedaan door 'coalitions of the willing' (gelegenheidscoalities van partners)
3. Het *uitvoeren* (*coördinatie en realisatie*) van projecten is maatwerk – partners stellen hiervoor middelen beschikbaar (in cash of in kind)
4. Het *monitoren* van de voortgang ligt bij het regiokantoor
5. De Economic Board Foodvalley geeft actieve informatie richting bijdragende partners en bewaakt de samenhang tussen de projecten

Specifieke ingrediënten per kolom

- Per project besluiten over deelname en bijdrage voor *opstellen* en *uitvoeren*
- *Monitoren* door regiokantoor, ten laste van inwonerbijdrage

11